

Orientering til medlemmer av kommisjoner for masteroppgaver ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap, NTNU

1. Formelle forhold

Ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap ved NTNU er det to typer masteroppgaver, en på 45 studiepoeng og en på 30 studiepoeng. Den øvrige delen av masterstudiet er altså mer omfattende enn ved mange tilsvarende institutter i Norge som har 60 studiepoengs masteroppgaver. Lengden på oppgavene skal være på omkring 70-80 sider (bør ikke overstige 32.000 ord) for en 45 poengs oppgave og omkring 50-55 sider for en 30 poengs (bør ikke overstige 22.000 ord), innholdsfortegnelse, referanser, vedlegg osv. inngår ikke i antall ord. Studentene kan selv velge hvilken type masteroppgave de ønsker å skrive, med unntak av studenter som følger masterprogrammet i Medier, kommunikasjon og informasjonsteknologi, masterprogrammet i Organisasjon, digitalisering, administrasjon og arbeid og lektorprogrammene i samfunnsfag og kroppøving og idrettsfag. Disse studentene skriver en 30 poengs masteroppgave.

Alle masterstudenter må underskrive en masteroppgavekontrakt. Studenter som skriver 30 poengs masteroppgaver, må levere senest 21 uker (inkludert påske eller jul) etter innlevert kontrakt. Ved for sen levering bedømmes oppgaven til ikke bestått, og blir gitt karakteren F. Studenter som skriver en 45 studiepoengs masteroppgave har ingen formell tidsfrist for innlevering av oppgaven.

Den avsluttende eksamen for både en 30 poengs og en 45 poengs masteroppgave består av en muntlig prøve. Den muntlige prøven brukes til å justere karakteren på masteroppgaven med inntil ett trinn. Merk at studenter som skriver 45 poengs masteroppgaver i enkelte av studieprogrammene våre i forkant av muntlig prøve skal gi en presentasjon av masteroppgaven i forelesningsform (ca. 30 minutter).

Eksamenskommisjonen koordineres av intern sensor om ikke annet er avtalt. Sensurmøte og muntlig eksamen (eventuelt med forutgående presentasjon) avholdes normalt samme dag. Veileder skal ikke delta på sensurmøtet og den muntlige prøven. Men veileder skal ha et møte på ca. 15 minutter med sensorene før sensurmøtet. Her orienterer veileder kommisjonen om sin vurdering av graden av selvstendighet i arbeidet og andre forhold som kan ha interesse.

Det skal settes en foreløpig karakter på masteroppgaven før muntlig eksamen. Den muntlige eksamen begynner med at kommisjonen spør kandidaten om hun/han vil vite den foreløpige karakteren som er satt, og opplyser om denne hvis svaret er ja. Under den muntlige eksamen gir kommisjonsmedlemmene som regel først en generell vurdering av oppgaven med vekt på både sterke og svake sider, for å begrunne karakteren som er gitt. Deretter går en inn på spesielle tema eller spørsmål knyttet til oppgaven. Det er ønskelig at en i denne delen søker å aktivisere kandidaten ved å stille spørsmål eller oppfordre til utdypning, begrunnelser osv. Av hensyn til studenten kan det være lurt å la vedkommende komme til orde relativt tidlig. Karakteren kan ikke justeres mer enn en karakter opp eller ned. Denne justeringen skal normalt foretas dersom kandidaten i utgangspunktet har lever et skriftlig arbeid hvor det er tvil om hvilken karakter som er den riktige, eller oppgaven ligger nær grensen til en annen karakter. Hvis kommisjonen finner grunn til å fravike denne hovedregelen om maksimalt ett trinns justering, må det begrunnes spesielt.

2. Kvalitetskrav

I studiehåndboka beskrives formålet med masteroppgavene slik: «Formålet med masteroppgaven og det tilhørende masterseminaret er å øve studenten opp i utførelse av et selvstendig

forskningsarbeid. Gjennom obligatorisk veiledning skal studenten få innsikt i forskningsprosessens ulike trinn -- konstruktiv og kritisk vurdering av andres forskning, forskningsplanlegging og -samarbeid, datainnsamling, analyse og formidling. Arbeidet med masteroppgaven gir dermed øvelse i ferdigheter som kan nyttes ikke bare i forsknings-sammenheng, men også f.eks. i utredningsarbeid, undervisning, journalistikk, m.m.»

Målet med masteroppgaven er altså at studenten skal utføre et selvstendig arbeid på en vitenskapelig måte. Det forventes ikke vitenskapelig originalitet i den forstand at det må gjøres nye funn (selv om de fleste kandidater bruker egne empiriske data) eller utvikles ny teori, men når det gjelder arbeidsmåten, skal studentene følge vitenskapelige standarder. Originalitet skal imidlertid belønnes. Masteroppgaven skal skrives som et individuelt arbeid, men det kan på enkelte studieprogram, gis etter avtale med veileder(e) mulighet i enkelte særtilfeller til at studenter skriver og leverer en felles masteroppgave. Oppgaven skal da være noe mer omfattende, og skal avtales med veileder, og studentene må redegjøre for dette samt arbeidsfordeling i oppgavens forord. Studentene oppfordres imidlertid til å samarbeide på individuelle prosjekter med lignende tema. For oversikt over hvilke studieprogram det er mulig å skrive og levere en felles masteroppgave se emnebeskrivelser.

Gjennom arbeidet med oppgaven skal studenten demonstrere evne til å behandle et avgrenset tema på en faglig holdbar, gjennomtenkt og presis måte, i løpet av et gitt, begrenset tidsrom. Det er bedre at studenten skriver grundig, veloverveid og kort om et begrenset tema, enn mer overfladisk, ubearbeidet og utflytende om et stort og diffust tema. Men det må tas hensyn til om studenten har satt seg en faglig vanskelig eller lett oppgave i sitt masterarbeid.

At masteroppgaven skal utgjøre et selvstendig arbeid av forskningskarakter innebærer at den skal konsentrere seg om en avgrenset, tydelig, fruktbar og forskbar problemstilling og at den kan baseres på en eller flere av de følgende former for bearbeiding av et materiale:

- Innsamling, sammenholdning og analyse av foreliggende tekster
- Innsamling og analyse av egne observasjons-, intervju- eller surveydata
- Analyse av foreliggende intervju- eller survey-materiale, innholdsanalyse, dokumentstudier, offentlig statistikk m.m.
- Reanalyse av foreliggende materiale fra andre samfunnsvitenskapelig undersøkelser
- Beskrivelse eller analyse av en eller flere teoretiske tradisjoner/retninger eller metodiske spørsmål.

Innsamling av omfattende data kan ikke kreves i masteroppgaver, spesielt ikke i 30 poengs oppgaver, og et er heller ikke et krav om innsamling av egne data. En 30-poengs masteroppgave vil også normalt ha en kortere og mindre grundig teoridiskusjon/litteraturgjennomgang enn en 45-poengs oppgave, og analysen av det empiriske eller teoretiske materialet vil normalt ikke ta opp så mange spesifikke spørsmål som den lengre oppgaven kan gjøre. Men ellers skal det stilles samme kvalitetskrav til de to typene masteroppgaver.

3. Bedømmelseskriterier

Vurderingen av en masteroppgave bygger på det helhetsinntrykket en får som leser. Det er derfor vanskelig å sette opp en sjekklister for hva som skal kreves av en god masteravhandling, men nedenstående spørsmål kan tjene som en hjelp for kommisjonen:

- Er det en faglig sett vanskelig eller lett oppgave studenten har satt seg?
- Er problemstillingen klar og presis, og knyttet til eksisterende teori og tidligere forskning? (Her kan det være forskjell i omfang mellom 30- og 45-poengs oppgaver.)

- Er behandlingen av faglitteraturen fyllestgjørende, oppdatert og relevant? (Her kan det være forskjell i omfang mellom 30- og 45-poengs oppgaver.)
- Er framstillingen logisk oppbygd, og er det sammenheng mellom de forskjellige delene av avhandlingen?
- Er problemstillingen forskbar, og er den anvendte framgangsmåten/metoden formålstjenlig og brukt på en fornuftig måte?
- Er analyseresultatene og konklusjonene rimelige og konsistente med det framlagte data- eller kildematerialet? (Her kan det være forskjell i detaljeringsgrad mellom 30- og 45-poengs oppgaver.)
- Er nødvendige referanser med i teksten og litteraturlisten, og er de øvrige formelle sidene ved framstillingen i orden?
- Gir masteroppgaven et originalt bidrag til forskningen på sitt område?

Spesifisering av bokstavkaraktersystemet fra de nasjonale fagrådene i sosiologi (brukes også av MKI, Idrettsvitenskap, lektor i kroppsøving og idrettsfag) og statsvitenskap (brukes også av ODA) finnes på denne nettsiden: <https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Karakterbeskrivelser+for+samfunnsvitenskapelige+fag>

Generell beskrivelse av karaktertrinnene finnes på denne nettsiden: <https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Karakterskalaen>